

Slavnosti svobody přivedly do Plzně konvoj svobody, dobové letouny i grippy

6.5.2025 - | Krajský úřad Plzeňského kraje

V úterý 6. května 2025 vyvrcholily v Plzeňském kraji Slavnosti svobody vzpomínkovým aktem u pomníku "Díky, Ameriko!". Tímto pietním aktem již tradičně vrcholí oslavy osvobození města Plzně americkou armádou. Letošního 80. výročí osvobození se zúčastnili belgický král Filip, prezident republiky Petr Pavel, představitelé vlády, PSP ČR a Senátu PČR, Plzeňského kraje v čele s hejtmanem Kamalem Farhanem, Města Plzně a další významní hosté, kteří památku padlých amerických vojáků uctili položením věnců a kytic. Do Plzně zavítali i rodinní příslušníci veteránů ze Spojených států amerických a Belgického království, kteří se v roce 1945 přímo podíleli na osvobození města. Několikadenní Slavnosti svobody si užily i letos desítky tisíc lidí.

„Plzeň je symbolem vděku a svobody, kterou nám před osmdesáti lety přinesli vojáci spojeneckých armád. Akt Díky, Ameriko! je důstojným vyvrcholením oslav a desítek pietních setkání po celém Plzeňském kraji, kde si připomínáme oběť těch, díky nimž dnes můžeme žít ve svobodné společnosti. Oslavy výročí nejsou jen návratem k historii – jsou i výzvou k odpovědnosti, s níž máme chránit hodnoty, za které jiní položili život: svobodu, lidskou důstojnost a demokracii. Všem, kteří se tehdy podíleli na osvobození našeho kraje, dnes s úctou a pokorou děkujeme,“ říká ke vzpomínkovému aktu hejtman Plzeňského kraje Kamal Farhan.

Vzpomínkového aktu u pomníku "Díky Ameriko!" se **spolu s hejtmanem Kamalem Farhanem účastnili též jeho náměstci Tomáš Soukup a Martin Rybár.**

Pomník osvobození Plzně americkou armádou má dlouhou historii datující se až do doby těsně po válce. Současný monument byl odhalen 6. května 1995. Je to kolektivní dílo, autorem kruhové desky s nízkým reliéfem Evropy, na které jsou vyznačeny hlavní směry postupu jednotek americké armády s jejich označením, je František Bálek. Dva žulové pylony s nápisy byly vytvořeny podle návrhu architekta Jana Soukupa.

Pietní akty k připomenutí událostí souvisejících s koncem II. světové války se v Plzeňském kraji konaly od poloviny měsíce dubna s účastí představitelů vedení kraje.

11. dubna 2025 se v Urnovém háji v Tachově, u masového hrobu obětí vlakového transportu z Buchenwaldu, zúčastnil pietního aktu statutární náměstek hejtmána Petr Vanka. Památku obětí pochodu smrti uctil i v rámci pietního aktu na Mohyle.

Hejtman Kamal Farhan se společně se členem Rady kraje Pavlem Stroleným účastnili 25. dubna 2025 u příležitosti 80. výročí osvobození odhalení nové pamětní desky na památku padlým americkým letcům v Liticích.

Pietního aktu u Památníku padlým americkým letcům a křimickým občanům v 1. a 2. světové válce se 26. dubna 2025 účastnil **náměstek hejtmána Plzeňského kraje Pavel Čížek.**

Vzpomínkové slavnosti u příležitosti 80. výročí konce 2. světové války a osvobození našich měst americkou armádou v Hostouni, Růžově a Bělé nad Radbuzou, která proběhla ve středu 30. dubna 2025 za účasti US Army, 2. kavalérie Stryker a Military Car Clubu Plzeň, se účastnili **náměstci**

hejtmana Plzeňského kraje Petr Vanka, Martin Záhoř a člen Rady PK Libor Picka.

Ve stejný den, 30. dubna 2025, proběhl též Pietní akt před budovou obecního úřadu v Újezdu u Domažlic, kde se následného uctění památky amerického stíhacího pilota Paula Virgila Kirhama u pomníku v Zadní Hoře (jde o posledního stíhacího pilota americké armády, který padl za II. sv. války v Evropě) účastnili **náměstek hejtmana PK Jan Bozděch a Pavel Strolený.**

Položením květin uctil památku obětí II. sv. války **statutární náměstek hejtmana Petr Vanka** při vzpomínkovém pietním aktu, konaném na počest padlých československých letců Doubravky - čet. Karla Pavlíka, čet. Václava Šindeláře a ppor. Aloise Záleského.

Památku padlých amerických vojáků a padlých dílských občanů při osvobození obce Díly uctili během zdejšího pietního aktu "U Dobré vody" ve čtvrtek 1. května 2025 **člen Rady Plzeňského kraje Libor Picka a Pavel Strolený.**

V Klenčí pod Čerchovem se 1. května 2025 účastnil programu oslav 80. výročí konce II. světové války účastnil **náměstek hejtmana Jan Bozděch.**

V Plzni se v pátek 2. května 2025 konal vzpomínkový akt u pomníku 2. pěší divize na Chodském náměstí a v Husově ulici za účasti **náměstků hejtmana PK Petra Vanky, Pavla Čížka a Jana Bozděcha.** Účastnili se i vzpomínkového aktu u pomníku 16. obrněné divize v Husově ulici a květiny položili u Památníku generála G. S. Pattona na Klatovské třídě.

Ve Stříbře se 2. května 2025 programu oslav 80. výročí osvobození, jehož součástí byly konvoj vojenských historických vozidel, pietní akt u památníku a pomítání filmu Paměť války a beseda, účastnil **náměstek hejtmana Martin Záhoř a člen Rady PK Petr Fišer.**

Náměstek hejtmana Martin Rybár se 2. května 2025 účastnil oslav 80. výročí osvobození ve Kdyni, kde položil květiny na tři pietní místa - k pamětní desce Američanů a k památníkům obětí I. a II. sv. války umístěným ve zdejším parčíku. Součástí oslav byl i průjezd "Konvoje vítězství" Klubu 3. armády Plzeň.

Vzpomínkové akce u příležitosti osvobození města Tachov americkou armádou a konce II. sv. války se 2. května 2025 účastnili **náměstci hejtmana Petr Vanka a Pavel Čížek.** Květiny položili u Památníku osvobození.

V Horšovském Týně ten samý den, 2. května 2025, zastupoval Plzeňský kraj na vzpomínkové akci k ukončení II. světové války za účasti delegace z americké ambasády **náměstek hejtmana Jan Bozděch.** Zúčastnil se i odhalení pomníku Osvobození ve Staňkově.

Náměstci hejtmana Pavel Čížek a Martin Rybár se také 3. května 2025 zúčastnili mše za válečné veterány v chrámu sv. Bartoloměje v Plzni. Náměstek M. Rybár dále pokračoval k účasti na pietních aktech v Dobřanech a Přesticích, kde uctil oběti položením květiny u památníku obětem obou světových válek.

V rámci oslav osvobození Hrádku u Sušice americkou armádou dorazili na slavnostní pietní akt, který se bude konat v sobotu 3. května 2025 u pamětní desky na prostranství u kostela sv. Vavřince na Zdouni, **náměstek hejtmana Pavel Čížek a člen Rady PK Petr Fišer.** Této akce se pravidelně účastnili i potomci vojáků 244. praporu polního dělostřelectva 3. armády USA, kteří osvobodili naši obec.

V neděli 4. května 2025 pak Plzeňský kraj zastoupil na oslavách 80. výročí osvobození republiky u sochy gen. Pattona v Dýšině umístěném před zdejší ZŠ a MŠ **statutární náměstek hejtmana Petr**

Vanka.

V pondělí 5. května 2025 hejtman PK **Kamal Farhan** a člen rady PK **Libor Picka** položili krátce po poledni květiny u pamětní desky americké armádě na radnici města Domažlice na náměstí Míru.

"Dnes vzdáváme úctu vojákům americké armády, kteří přišli do našeho kraje jako osvoboditelé. Překročili oceán, aby přinesli naději tam, kde dlouho panoval strach. Mnozí z nich se domů už bohužel nikdy nevrátili. Přestože se v minulosti někdo pokoušel jejich příběh přepsat nebo umlčet, zůstal zachován – ve vzpomínkách pamětníků i ve svobodném duchu lidí, kteří v tomto kraji žijí. Naší odpovědností je tuto paměť chránit a předávat dál. Nejen jako historický odkaz, ale jako závazek – žít podle hodnot, za které oni bojovali: za svobodu, demokracii, důstojnost," řekl během svého projevu účastníkům vzpomínkového aktu hejtman K. Farhan.

Následně se konal za účasti představitelů Plzeňského kraje v čele s hejtmanem Kamalem Farhanem pietní akt v Nepomuku u pamětní desky na budově tamní radnice. Tato pamětní deska uvádí data osvobození americkou armádou 7. 5. 1945 a příjezd sovětské armády 11. 5. 1945. *"Osmdesát let je dlouhá doba. Ale v paměti národa, který si váží své historie, je to okamžik – připomínka, že svoboda není samozřejmost, ale hodnota, za kterou kdysi zaplatil někdo jiný," připomněl hejtman K. Farhan ve svém projevu.*

Statutární náměstek hejtmána Petr Vanka se 5. května 2025 zúčastnil pietního aktu spojeného s položením květin u tamní radnice v Klatovech.

<https://www.plzensky-kraj.cz/slavnosti-svobody-privedly-do-plzne-konvoj-svobod>